

Hovedstads Kommissionens betænkning. Alle sten er således vendt. Lad os nu hurtigst muligt komme i gang med en demokratisk hovedstadsreform!

Jeg skal derfor på forespørgernes vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til senest 1. januar 1998 at igangsætte en politisk struktur for hovedstadsområdet, der tager udgangspunkt i løsningen af opgaverne i hovedstadsområdet og ikke i de eksisterende strukturer i hovedstaden. Det kommende hovedstadsorgan skal etableres på grundlag af direkte valg og have egen skat-teudskrivning. Der skal endvidere være tale om en demokratisk og åben styring af de forskellige opgaver.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 77).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Klaus Hækkerup (S):

Socialdemokratiet ønsker at styrke hovedstadsområdet. Vi havde gerne set, at de politiske forhandlinger om den kommunale struktur i hovedstadsområdet var endt med en beslutning om en kommunal enhed, der var større end det, vi i den politiske jargon har kaldt »det lille storamt«, altså større end en kommunal enhed bestående af Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Københavns Amt.

Når vi ønsker det, skyldes det en række problemer, som den nuværende kommunale struktur giver anledning til. Det drejer sig om, at det for det første er vanskeligt at få truffet sammenhængende beslutninger, at der for det andet er problemer med fælles finansiering af udgifterne, at der for det tredje er kommet og vil komme en skærpet international konkurrence, i Tyskland fra Berlin og Hamburg og i Sverige fra det nye storamt i Skåne, samt at det for det fjerde vil være muligt at opnå visse planlægnings- og rationaliseringsgevinster med en sådan enhed.

Hovedstadsområdet er i dag delt i fem sekundære kommunale enheder, som det hedder efter den kommunale styrelseslov, nemlig Køben-

havns Kommune, Frederiksberg Kommune, Københavns Amt, Frederiksberg Amt og Roskilde Amt. På en række områder arbejder disse fem enheder sammen om løsningen af områdets fælles problemer. Hver af dem tager som udgangspunkt først og fremmest hensyn til deres egne snævre interesser, og det er vel også en naturlig følge af den nuværende kommunale/amtskommunale struktur.

Et eksempel er udbygningen af Helsingørsmotorvejen til tre spor på strækningen fra Trørød til Jægersborgbeholderen. Denne udbygning vil først og fremmest komme indbyggerne i Frederiksberg Amt til gode. Det er nemlig især dem, der bruger denne vejstrækning. Udbygningen var da også aftalt som et fælles projekt mellem Københavns Amt og staten, og det var ikke staten, der sprang fra projektet.

Det er derfor, den kommunale struktur bør laves om, så der på alle områder kan træffes sammenhængende og konsistente beslutninger for hele området.

De økonomiske fordelingsproblemer omkring en storby eller en hovedstad, som vi snakker om her, består typisk i, at folk arbejder ét sted og bor og betaler skat et andet sted, og så i, at de sociale problemer koncentrerer i bestemte dele af det samlede byområde. Der vil ofte opstå en selvforstærkende proces, f.eks. med koncentration af boligsociale problemer, og det kan ikke løses alene gennem en økonomisk udligningsordning. Der må en overordnet styring til, hvis det skal løses inden for området som helhed.

I dag udligner vi 80 pct. af det amtskommunale skattegrundlag og 80 pct. af de amtskommunale udgiftsbehov, og ser vi alene på skattegrundlaget pr. indbygger, var der ganske betydelige forskelle mellem de fem amtskommunale enheder, forskelle, som altså kun udlignes for 80 pct.s vedkommende. Med én amtskommune for hele området ville vi, om jeg så må sige, få en automatisk udligning af de økonomiske forskelle inden for det, der trods alt er ét samlet erhvervs- og boligområde.

Alt i alt vil en samlet enhed for hovedstadsområdet bevirke både en løsning af de økonomiske udligningsproblemer og af de selvforstærkende koncentrationstendenser.

Kaster vi blikket udenlands, kan vi se, at konkurrencen fra Berlin og Hamburg er tydelig nok. Hamburg danner med sine 2,8 millioner indbyggere og en stor havn en erhvervs mæssig slagkraftig enhed lige syd for den danske grænse.